

Researches in Earth Sciences

Journal homepage: https://esrj.sbu.ac.ir

Research Article Analog modeling of faults interaction in the structural evolution of the Rag Sefid and Tango anticlines (SW Iran)

Mehdi Yousefi^{1*} ^(D), Seyed Morteza Moussavi¹, Mohammad Mehdi Khatib¹

1-Department of Geology, Faculty of Science, University of Birjand, Birjand, Iran Received: 02 Sep 2020 Accepted: 09 Feb 2021

Extended Abstract

Introduction

The subduction systems are located in the continental collision phase. Due to the tectonic regime reversion from the tensile phase to the compressive phase and due to the reactivation of the normal and transverse basement faults, constitute folded belts that are in their tectonic evolution, have experienced multiple fault interactions. Therefore, based on the angle of post-collision shortening axis, relative to each of these old basement faults, their reactivation in the form of thrust or strike-slip components and their effects on the structural pattern of the folds, are justified. In the Zagros foreland, there are several fault lineaments with different trends and mechanisms. They have been reactivated during the collision phase of the Iranian and Arabian sheets. The present study tries to show the effect of the Zagros thrust faults and the Arabian strike slip faults interaction on the development and structural evolution of the Rag Sefid and Tango anticlines using analog modeling.

Materials and Methods

In order to model the interaction of basement faults in the South Dezful embayment, first, in accordance with the structural realities of the region, the topography of the basement is simulated using the cutting of wooden boards. The arrangement and cutting of the boards are according to the slope of the Rag Sefid thrust fault. First the wooden board is cut at an angle of 47 degrees. Also, considering that about one third of the Rag Sefid anticline has an axial curvature, and due to the slope of approximately 80 degrees at Hendijan fault, which is perpendicular to the Rag Sefid fault, the wooden board is cut into two unequal parts with an 80-degree slope. According to the interpretation of reflective seismic sections and drilled well data, the stratigraphic sequences detectable in the southern Dezful embayment are Aghajari, mobile Gachsaran formation and Middle Resistance Group between Asmari to Gadvan, respectively. Therefore, in order to model these stone units, clay with a thickness of 3 and 2 cm was used for upper and middle resistant units, respectively. Also, in order to simulate the Gachsaran moving formation, a combination of sifted rock powder and 3 cm thick engine oil is used at the beginning of modeling.

Results and Discussion

The northwest-southeast trend of Rag Sefid anticline located in Zagros foredeep, has been raised due to the Zagros orogenic phase in the Pliocene. After the collision of the plates from the Late Eocene onwards, in addition to folding on the northwest-southeast faults, the north-south basement faults during the Late Cenozoic have been reactivated by the entry of the Zagros deformation front into the study area.

Citation: Yousefi, M. et al, 2021. Analog modeling of faults interaction in the structural evolution of the Rag Sefid and Tango anticlines (SW Iran), *Res. Earth. Sci:* 12(1), (58-73) DOI: 10.52547/esrj.12.1.58

* Corresponding author E-mail address: geomehdi66@birjand.ac.ir

Copyright: © 2021 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY). license (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Researches in Earth Sciences

Journal homepage: https://esrj.sbu.ac.ir

Contraction of the second seco

The reactivation of these faults has caused changes in sedimentary cover, such as facies change and sediment thickness as well as changes along the axis of surface anticlines. Oblique convergence after collision between Iran and the Arabian Plate has shortened the succession of the Zagros basement; so that the northwest-southeast longitudinal faults that were extensional at the time of the rift formation are now basement thrusts in this belt. The north-south faults, which have trends similar to those of the north-south basement fault in the eastern Arabian Block, are reactivated as a result of this compression.

Conclusion

Due to the general compression trend of N22E in southwestern Iran and the trend of the southern part of the Hendijan fault (N20E), the small-scale fold at the Tango anticline located on the Hendijan fault is due to the parallelism of this transverse fault and the overall compression direction. In contrast to the Rag Sefid anticline, where the trend of the main fault is approximately perpendicular to the direction of total compression (N100), a clear fold with large structural dimensions is created in the Rag Sefid anticline. Our results show that with the entry of the Zagros deformation front into the foreland of the orogenic region in the Pliocene, in addition to the Tango anticline rising at the top of the Hendijan fault, the Rag Sefid anticline has rotated axially by 30 degrees clockwise due to the movement of the righthand slip in the Hendijan fault. Our modeling shows that the reason for the higher wavelength of the western part of the Rag Sefid anticline is due to the high thickness of the salt layer and also the high value of the ratio number. Due to the location of the western part of the Rag Sefid anticline in a rightsided fault zone and the resulting structural rotation, the widening and increasing wavelength of the anticline is facilitated.

Keywords: Fault interaction, Modeling, Rag Sefid anticline, Hendijan fault.

مدلسازی آزمایشگاهی برهمکنش گسلها در تکامل ساختاری تاقدیسهای رگ سفید و تنگو (جنوب غرب ایران) مهدی یوسفی*!سید مرتضی موسوی'، محمد مهدی خطیب' ۱-گروه زمینشناسی، دانشکده علوم، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

(علمی – پژوهشی)

پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۶/۱۲ تأیید نهایی مقاله: ۱۳۹۹/۱۱/۲۱

چکیدہ

در فروبار دزفول جنوبی با توجه به توالی فازهای دگرشکلی زاگرس و رخداد وارونگی تکتونیکی در گسل راندگی رگ سفید و همچنین تجدید فعالیت گسل پی سنگی هندیجان، بر همکنش عمودی بین گسلها در پیش بوم زاگرس اتفاق افتاده است؛ که این اثر متقابل تاثیراتی مهم بر الگوی ساختاری و تشکیل تاقدیسهای رگ سفید و تنگو دارد. فاز چین خوردگی اصلی در پیش بوم زاگرس و در تاقدیس رگ سفید در پلیوسن رخ داده است. جهت مدلسازی آزمایشگاهی تکامل تکتونیکی، با توجه به محاسبه میزان کوتاهشدگی عمود بر بخش مرکزی تاقدیس رگ سفید، با اعمال فشردگی به میزان ۱۶ درصد و با حرکت فکهای متحرک دستگاه برش با سرعت ثابت، وارونگی تکتونیکی و تبدیل حرکت از کشش به راندگی در گسل رگ سفید سبب میشود توالی لایهها تاقدیس رگ سفید سبب میشود توالی لایهها تاقدیس رگ سفید سبب میشود توالی لایهها محور تاقدیس رگ سفید سبب میشود توالی لایهها محور تاقدیس رگ سفید به علت حرکت از کشش به راندگی در گسل رگ سفید سبب میشود توالی لایهها راگرس به پیش بوم منطقه کوهزایی در پلیوسن، علاوه بر برخاستگی تاقدیس تنگو در راس گسل هندیجان، محور تاقدیس رگ سفید به علت حرکت امتداد لغز راستگرد در گسل هندیجان، به میزان ۳۰ درجه به صورت ایکرس می بیش بوم منطقه کوهزایی در پلیوسن، علاوه بر برخاستگی تاقدیس تنگو در راس گسل هندیجان، ساعتگرد میچرخد. مدل سازی ما نشان میدهد که دلیل طول موج بیشتر بخش باختری تاقدیس رگ سفید به علت ضخامت زیاد لایه نمکی سازند گچساران و همچنین مقدار بالای نسبت ضخامت لایه نامقاوم به لایه مقاوم است که در اثر واقع شدن بخش باختری تاقدیس رگ سفید در یک پهنه گسلی راستگرد و چرخش ساختاری

واژەھاي كليدى: برھم كنش گسلى، مدلسازى، تاقديس رگ سفيد، گسل ھنديجان.

*- نویسنده مسئول:

Email: geomehdi66@birjand.ac.ir

۵٩

اثر وجود هندسه حوضه در تشکیل یک کمربند کوهزایی به وسیله ماسدو و مارشاک (Macedo and Marshak, 1999) با استفاده از مدلسازی آنالوگ نشان داده شده است. علاوه بر آن مدلسازی عناصر محدود نشان میدهد که گسلهای از قبل موجود ممکن است به عنوان ناهمواریهای هندسی، تمرکز نقاط شکلگیری گسلهای جدید یا توسعه پیچیدگیها در آنها را کنترل کنند Molliex et al, 2010; McMechan, 2012;) Burberry, 2015). مدلسازي هاي آنالوگ پيشين عمدتا روی برگشتگی گسلهای نرمال موجود در سیستم فشارشی متمرکز شدهاند. در مقیاس پوستهای، مدلهای آنالوگ مشخص میکنند که وجود یک پهنه ضعف در یک سیستم برخورد ورقه-ای، زمانی که اختلاف مقاومت زیاد باشد، می تواند دگرشکلی را در پهنه ضعف متمرکز کند (Willingshofer et al, 2005). ايسين استاد و ويتجاك (Eisenstadt and Withjack, 1995) با انجام مدلسازی هایی نشان دادند که برگشتگی تکتونیکی، چرخش گسلهای از قبل موجود و توسعه چین خوردگی و همچنین رشد گسلهای جدید را شامل می شود. این نتایج به وسیله دیگر محققین از جمله دوبویز و همکاران (Dubois et al, 2002) و و پنين و همكاران (al, 2002) 2005) با استفاده از ماسه و رس مرطوب تکرار شد. در پیش بوم زاگرس چندین خطواره گسلی با امتداد و با سازوکارهای مختلف وجود دارد که در طی فاز برخورد ورقههای ایران و عربی تجدید فعالیت کردهاند. مطالعه حاضر تلاش دارد با استفاده از انجام یک مدلسازی آنالوگ، تاثیر برهم کنش گسلهای راندگی زاگرسی و امتداد لغز عربی را بر توسعه و تکامل ساختاری تاقدیسهای رگ سفید و تنگو نشان دهد.

مقدمه

برهم کنش گسلی^۱، مناطقی از تمرکز محلی تنش و آشفتگیها را ایجاد میکند که هندسه و جنبش شناختی گسلها را تحتتاثیر قرار میدهد Kattenhorn et al, 2000; Maerten et al, 2002;) Peacock et al, 2017). فهم ویژگیهای برهم كنش گسلها از آنجایی كه آنها می توانند اطلاعات مفیدی را درباره تاریخچه دگرشکلی ارائه دهند، حائز اهميت مي باشد (Jolley et al, 2010). سیستمهای فرورانشی که در مرحله برخورد ورقه-های قارهای قرار دارند، به دلیل برگشت رژیم تکتونیکی از فاز کشش به فاز فشارش و در اثر تجدید فعالیت گسلهای پی سنگی طولی با روند-های موازی محور کافت و گسلهای انتقالی عرضی با روندهای عمود بر محور کافت، کمربندهای چین-خورده را تشکیل میدهند که در تکامل تکتونیکی خود برهم کنشهای چند گانه ناشی از فعالیت این روندهای گسلی مختلف را تجربه نمودهاند. لذا بسته به زاویه محور کوتاه شدگی پس از برخورد نسبت به هرکدام از این روندهای قدیمی از قبل موجود، تجدید فعالیت آنها در قالب مولفههای راندگی یا امتدادلغز و نحوه تاثیر آن بر الگوی ساختاری چین خوردگیها توجیه می گردد (Del Ventisette et al, 2006). مفهوم به ارث رسيدگي تکتونيکي که در آن ساختارهای از قبل موجود و پهنههای ضعیف در یک سیستم، توسعه ساختارهای متعاقب را كنترل مىكنند، براى توضيح تغييرات بزرگ مقیاس در هندسه کمربندهای کوهزایی یا موقعیت حاشیههای ریفت در چرخه ابرقارهها استفاده می-Butler et al, 2006; Audet and) گردد Burgmann 2011; Huerta and Harry, 2012). به علاوه این مفهوم میتواند برای توضیح پیدایش چینها و گسلها یا پهنههای برخاسته در مناطقی که از پهنههای برخوردی دور هستند، به کار رود.

منطقه مورد مطالعه

۶.

تغییر روند ساختاری و ناپیوستگیهای هندسی، خطواره گسلی هندیجان- ایذه یک پهنه گسلی عرضی - برشی راست بر با روند شمال - جنوبی است که دارای طولی بیش از ۳۸۰ کیلومتر و همچنین دارای پهنای متغییر از ۱۵ تا ۸ کیلومتر می باشد. ادامه جنوبی این خطواره گسلی در شمال غرب خليج فارس، گسل پي سنگي هنديجان است که دارای امتداد N20E می باشد (شکل ۱). به علت خطی شدن روند تاقدیسها و بروز بی هنجاریهایی در نقشههای پی سنگی و مغناطیسی و همچنین به علت تشکیل اختلاف ارتفاع ساختاری در شمال خليج فارس، عنوان بلندى قديمه هنديجان -بهرگانسر برای این بخش گسل هندیجان – ایذه در نظر گرفته شده است. از لحاظ ساختاری تاقدیس رگ سفید در بخش جنوبی فرو افتادگی دزفول از زیر پهنه زاگرس چین خورده قرار دارد. این تاقدیس به شکل بومرنگ در جنوب غرب ایران و در ۱۵۰ كيلومترى جنوب شرق اهواز واقع شده است. رخنمونهای سطح الارضی در این منطقه متشکل از تپه ماهوریهای کم ارتفاع از سازند آغاجاری میباشد. سازند میشان فقط در دو پنجره فرسایشی در امتداد بخش جنوب باختری ساختار دیده می شود و سازندهای قدیمی تر از میشان در سطح زمین رخنمون ندارند. این تاقدیس در افق مخزنی آسماری دارای طول تقریبی ۵۴ کیلومتر و عرض متغیر ۴ تا ۵/۵ کیلومتر در بخش جنوب خاور و ۵ تا ۸/۳ کیلومتر در بخش شمال باختر می باشد. تاقدیس مذکور از نوع نامتقارن، و شیب زیاد در یال جنوب غربی متأثر از گسلهای تراستی فراوان در یال جلویی می باشد (شکل ۱). تاقدیس آمیبی شکل تنگو در ۱۶۰ کیلومتری جنوب شرقی شهر اهواز، بر روی بلندای قدیمی هندیجان قرار گرفته است. این تاقدیس پایین تر از از یال جنوبی تاقدیس رگ سفید و در ۵ کیلومتری شمال خاور شهر هندیجان

زمين شناسى منطقه کمربند چین- خورده رانده زاگرس با روند کلی شمال غرب- جنوب شرق توسط یک سری از گسلهای پی سنگی عرضی با راستای شمال شرقی- جنوب غربی و شمالی جنوبی از جمله گسلهای سبزپوشان، سروستان، کازرون، خارک میش، هندیجان- ایذه و ... بریده شده است؛ که عملکرد این گسلهای مورب، کنترل کننده حوضه-های رسوبی و تغییرات ضخامت در کمربند چین خورده-رانده زاگرس میباشد. پس از برخورد ورقه-های ایران و عربی، تجدید فعالیت این گسل های پی سنگی مورب به صورت گسلهای راستالغز راست بر و چپ بر، هندسه ساختارهای تشکیل شده در پوشش رسوبی را به شکل بریدگی و جابجایی در محور ساختارها و تشکیل ساختارهای با روندهایی متفاوت از روند زاگرسی، تحت تاثیر قرار داده است. ما در این مطالعه تاثیر برهم کنش گسلهای پیش گودال زاگرس (Zagros foredeep fault) و گسل هندیجان را بر الگوی ساختاری چینخوردگیهای رگ سفید و تنگو بررسی و مدلسازی میکنیم. تفسير مقاطع لرزهاي بازتابي بيانگر اين است که راندگی پرشیب اصلی در تاقدیس رگ سفید (شکل ۱) که در واقع قطعهای از گسل پیش گودال (Zagros Foredeep Fault) است، و همچنين مقطع ساختاری ترسیمی توسط (,Sherkati et al 2006) نشان میدهند گسل رگ سفید از لایه جدایشی پالئوزوئیک پایینی ریشهدار شده و تا بخش میانی سازند گچساران، لایهها را دچار برش خوردگی کرده است. همچنین هندسه چینهای بزرگ مقیاس و توزیع آنها در دید نقشهای، پیشنهاد مىدهند كه فروافتادگى دزفول، بالاى يك افق متحرک موثر عمقی جدایش یافته است (Vergés et al, 2011). براساس مطالعه تصاویر ماهوارهای و

قرار گرفته است. طول و عرض تقریبی تاقدیس بر روی افق آسماری به ترتیب ۱۵ و ۸ کیلومتر می-باشد. وجود این ساختار از طریق مطالعات لرزه-نگاری در سال ۱۳۴۸ با تجزیه و تحلیل انجام شده بر روی خطوط لرزهای مشخص گردید و در آن زمان به نام تاقدیس رگ سفید جنوبی نامیده شده است. ساختمان تنگو بهوسیله یک گسل تراستی با روند شمال باختر – جنوب خاور از میدان رگ سفید جدا می شود و حدود ۱۲۰۰ متر نسبت به آن پایین افتادگی دارد؛ به گونهای که مخزن آسماری تاقدیس تنگو تقریبا مقابل مخزن خامی تاقدیس

رگ سفید قرار گرفته است. به عبارتی دیگر تاقدیس رگ سفید تحت تاثیر گسل تراستی به سمت بالا و در جهت جنوب باختری رانده شده است. از طرفی تاقدیس تنگو به وسیله گسل امتداد لغز شمال – جنوبی هندیجان بهرگانسر به دو بخش خاوری و باختری تقسیم شده است که تاثیر شدید این گسل احتمالا باعث تغییر شرایط رسوبگذاری و تغییر خصوصیات سکانس چینه ای در دو سوی این تاقدیس شده است. امتداد کلی محور ساختمانی در تاقدیس تنگو شمال شمال خاور – جنوب جنوب باختر می باشد.

شکل ۱: A) نقشه زمینشناسی بخش جنوبی کمربند زاگرس و موقعیت تاقدیسهای فروبار دزفول (Abdollahi Fard et al, 2006)، B) نقشه زمینشناسی پیرامون تاقدیسهای تنگو و رگ سفید. محل بلندی هندیجان با مستطیل آبی رنگ نشان داده شده است.

بخش باختری این ساختار ضمن تحمل خمشی راست گرد، دارای روند N160-170 میباشد. تاقدیس تنگو پایین تر از یال جنوبی میدان رگ سفید و چسبیده به آن و در ۵ کیلومتری شمال شرق شهر هندیجان قرار گرفته است. طول تاقدیس ۱۵ و عرض آن ۸ کیلومتر است. همگرایی پس از

مواد و روشها هندسه ساختاری تاقدیسهای رگ سفید و تنگو تاقدیس رگ سفید به طول ۵۴ و عرض ۵ کیلومتر با روند N110-115 به عنوان یکی از میادین نفتی اصلی زاگرس، در بخش جنوبی فروافتادگی دزفول و در ساحل شمالی خلیج فارس واقع شده است.

تشکیل این پهنه برشی باعث چرخش ساعتگرد محور تاقدیس رگ سفید به میزان ۳۰ درجه، برخاستگی بیشتر در سرسازند آسماری کوهانک شمال باختری نسبت به کوهانک جنوب خاوری به میزان ۴۰۰ متر، تغییر در جهتگیری شکستگیها و همچنین افزایش تراکم شکستگیها در منطقه خمیده تاقدیس شده است. با توجه به توالی فازهای دگرشکلی زاگرس و رخداد وارونگی تکتونیکی در گسلهای راندگی شمال باختری – جنوب خاوری کمربند زاگرس، در این مطالعه تاثیر بر هم کنش این گسلهای راندگی و امتداد لغز عمود برهم بر این گسلهای راندگی و امتداد لغز عمود برهم بر و تنگو بررسی و مدلسازی میگردد. برخورد در زاگرس باعث تجدید فعالیت گسلها به شکل راندگی در گسلهای واقع در یال جلویی تاقدیس رگ سفید و به شکل امتداد لغز راستگرد در روندهای پی سنگی ایذه و هندیجان شده است. با توجه به تشکیل خم چپ پله ناشی از حرکات امتداد لغز راستگرد در قطعه جنوبی گسل ایذه و گسل هندیجان، بخش باختری تاقدیس رگ سفید به علت واقع شدن در ناحیه خم فشارشی بین این گسلها، دچار تشدید فشردگی و افزایش برخاستگی شده است. در نتیجه برهم کنش گسلها و همگرایی محورهای تنش ناشی از فعالیت این گسلها، پهنه برشی راستگرد در بخش باختری تاقدیس رگ سفید ایجاد شده است (شکل ۲).

شکل ۲: مدل سه بعدی شماتیکی پیرامون تاقدیسهای رگ سفید و تنگو. برهم کنش گسلها و همگرایی محورهای تنش ناشی از تجدید فعالیت گسل هندیجان باعث چرخش ساعتگرد محور تاقدیس رگ سفید به میزان ۳۰ درجه شده است.

صورتی که منطبق بر تکامل تکتونیکی تاقدیسهای رگ سفید و تنگو در پیش بوم زاگرس باشد، بازسازی و مدلسازی می گردد. برای این منظور ابتدا تو ضیحاتی پیرامون سازوکار تشکیل گسلهای رگ سفید و هندیجان ارائه می گردد: راندگی رگ سفید از سری گسلهای پی سنگی با توجه به ویژگی های ساختاری چین ها و سیستمهای گسلی موجود در فروافتادگی دزفول جنوبی و همچنین به دلیل بروز برهم کنش عمودی ناهم زمان در گسلهای منطقه و با توجه به سازوکار گسلها در این پهنه، الگوی هندسی گسترش گسلها و تاقدیسهای همراه با آن به

دچار جابجایی شده است. در نیمرخهای لرزهای تفسیر شده از تاقدیس رگ سفید، محدودهای بهم ریخته در یال جنوب باختری مشاهده می شود و نشان می دهد که در اثر عملکرد گسلش راندگی شمال باختری – جنوب خاوری، این گ سیختگیها رخ داده است؛ که در نتیجه یال جنوبی بسیار پر شیب گشته است (شکل ۳). یال شمالی این تاقدیس چندان پر شیب نی ست و شیب قائم و بر گ شتگی ساختاری در آن دیده نمی شود. به دلیل توسعه و انتشار راندگیها در یال جنوب باختری تاقدیس و همچنین نسب بت بالای ۱۰ از متغیر ه مندسی، این چین خوردگی از نوع تحمیلی و وابسته به انتشار گسل می باشد. کششی بوده است که در طی باز شدگی اقیانوس نئوتتیس در پرمین تریاس با امتداد شمال باختر-جنوب خاور ایجاد شده است و در فاز برخوردی زاگرس حرکت راندگی را تجربه کرده است. یال عقبی تاقدیس رگ سفید با شیب کمتر و فرادیواره مسطح (شکل ۳)، نشانهای از ساختار درگیر در پی سنگ میبا شد (Sepehr and Cosgrove 2004)، نش سنگ می شد به مناده ای از ساختار در گیر در بی طول محور به پهنای چین (Aspect Ratio)، به دلیل دارا بودن این نسبت به میزان بالاتر از ۱۰، به عنوان چینهای تحمیلی (Forced Folds) که بیشتر از نوع نامتقارناند، تفسیر می شود و ناشی از فشردگی مرتبط با گسلهای راندگی می با شد که

شکل ۳: مقطع لرزهای عمود بر تاقدیس رگ سفید. در این تصویر یال پیشانی پر شیب و انتشار گسلی مشاهده می شود.

حو ضه زاگرس عملکرد دا شته است (Koop and Stoneley, 1982). در انتهای کر تاسبه میانی، همزمان با برخاستگی افیولیتها به علت عملکرد فاز برخورد در ورقههای ایران و عربی در اثر بسته شدن اقیانوس نئوتتیس، تجدید فعالیت گسل پی سنگی هندیجان به شکل امتداد لغز راستگرد همراه با مولفه راندگی رخ داده است که قرارگیری در طی پرمین – تریاس در اثر فاز کششی، خطواره گسلی هندیجان از سری گسلهای شمالی– جنوبی واقع در پیش بوم زاگرس با شیب به طرف جنوب خاور ایجاد شده است که میتوان احتمال داد با توجه به حرکت عادی گسل هندیجان در پرمین– تریاس، این گسل در این زمان به عنوان انتقال دهنده دگرشکلی میان گسلهای عادی

بخش باختری این گسل پی سنگی و رسوبات رویی آن در ارتفاع بیشتر نسبت به بخش باختری، منجر به تشکیل بلندای هندیجان شده است. این توپوگرافی ناهموار در پی سنگ منجر به کاهش ضخامت رسوبات بر روی بلندای هندیجان شده است (شکل ۴). در شمال غرب خلیج فارس گسل

عرضی پی سنگی هندیجان در تغییر روند تاقدیسها و کنترل چینه شناسی منطقه تأثیر بسزایی دارد به نحوی که در ایجاد ناپیوستگی رسوبی در مرز بالایی سازند سروک و نبود چینهای در سازندهای ایلام و گورپی نقش اصلی را ایفا کرده است (شکل ۴).

برای انجام مدلسازی بر هم کنش گسلهای پی

سنگی در فروافتادگی دزفول جنوبی، ابتدا منطبق

با واقعیتهای ساختاری منطقه، با استفاده از برش

تختههای چوبی، توپوگرافی پی سنگ شبیه سازی می شود. نحوه چید مان و بریدگی تخته ها به

گونهای است که با توجه به شیب گسل راندگی

رگ سفید، ابتدا تخته چوبی با زاویه ۴۷ درجه

برش داده می شود. همچنین با توجه به اینکه

حدود یک سوم تاقدیس رگ سفید دچار خمیدگی

شکل ۴: الف) مقطع لرزهنگاری بازتابی عمود بر تاقدیس تنگو. ب) تفسیر زمینشناسی این مقطع بازتابی. ناپیوستگی کرتاسه بالایی که سبب حذف یا کاهش ضخامت رسوبات شده است، تجدید فعالیت گسل هندیجان در کرتاسه بالایی را نشان میدهد.

مدلسازي

با توجه به جهت فشـردگی کلی N22E در جنوب غرب ایران و امتداد قطعه جنوبی گسل هندیجان (N20E)، چین خوردگی در ابعاد کوچک در تاقدیس تنگو واقع بر روی گسل هندیجان به دلیل موازی بودن امتداد این گسل عرضی و امتداد فشردگی کلی می باشرد. ولی بر خلاف آن در تاقدیس رگ سےفید که امتداد گسےل اصلی رگ سفید تقریبا عمود بر جهت فشردگی کلی است (N110)، چین خوردگی واضح با ابعاد ساختاری بزرگ در تاقدیس رگ سفید ایجاد شده است (شــکل ۲). در پیش بوم زاگرس، تجدید فعالیت گسل پی سنگی هندیجان به شکل امتدادلغز راستگرد همراه با مولفه راندگی علاوه بر برخاستگی در تاقدیس تنگو (ش_کل ۴)، س_بب چرخش ساعتگرد محور تاقدیس رگ سفید به میزان ۳۰ درجه شده است.

محوری شده است، و با توجه به شیب تقریبا ۸۰ درجهای گسل هندیجان که عمود بر گسل رگ سفید است، تخته چوبی مطابق شکل ۵ به دو قسمت نامساوی با شیب ۸۰ درجه بریده می شود.

شکل ۵: نحوه چیدمان تختههای چوبی در شروع مدلسازی جهت شبیهسازی توپوگرافی در کف حوضه. الف) دید به موازات گسل هندیجان. ب) دید به موازات گسل رگ سفید.

در ستون چینهشناسی زاگرس سطوح مقاومی وجود دارد که توسط سطوح جدایش تبخیری و شیلی تفکیک میشوند و در طی دگرشکلی به عنوان افقهای متحرک های میانی درگیر میشوند (Sherkati et al, 2006). با توجه به تفسیر مقاطع لرزهنگاری بازتابی و دادههای چاههای حفاری شده، توالی چینه شنا سی قابل تشخیص در فروافتادگی دزفول جنوبی به ترتیب سازندهای مقاوم بالایی آغاجری، سازند متحرک گچساران و گروه مقاوم

میانی حدفاصل سازند آسماری تا گدوان میباشد. لذا به جهت شبیهسازی این واحدهای سنگی از گل رس به ضخامت ۳ و ۲ سانتیمتر به ترتیب برای واحدهای مقاوم بالایی و میانی و برای شبیهسازی سازند متحرک گچساران از ترکیب پودر سنگ الک شده و روغن موتور به ضخامت ۳ سانتیمتر در شروع مدلسازی استفاده گردید (شکل ۶).

شکل ۶: توالی لایهها قبل از شروع آزمایش

۶۵

به میزان ۱۶ درصد (شکل ۷)، و با حرکت فکهای متحرک دستگاه برش باسرعت ثابت ۱۵mm/min، وارونگی تکتونیکی و تبدیل حرکت از کشش به فشارش در گسل رگ سفید سبب میشود توالی لایهها دگرشکل شوند و چین خوردگی وابسته به گسل در تاقدیس رگ سفید تشکیل گردد (شکل ۸). در این مدل با ادامه اعمال کوتاه شدگی، دسته شکستگیهای طولی به موازات محور تاقدیس به میزان گستردهای به دلیل کشش ایجاد شده در کمان بیرونی تاقدیس و هم چنین دستههای شکستگی عرضی و مورب با جهتگیریهایی به ترتیب عمود و زاویهدار نسبت به محور تاقدیس ایجاد میشوند (شکل ۸). پس از برخورد ورقههای ایران و عربی از ائوسن بالایی به بعد چین خوردگیهای پیشرونده در زاگرس وابسته به حرکت راندگی در گسلهای اصلی زاگرس رخ داده است؛ که از شمال خاور به طرف جنوب باختر مهاجرت و انتقال دگر شکلی به طرف پیش بوم مشاهده می شود. سن چین خوردگی منطقه مطالعاتی به دلیل واقع شدن در منطقه پیش بوم زاگرس و در اثر حرکت در گسل پیش گودال زاگرس (ZFF)، پلیوسن در نظر گرفته می شود (2001 (Hessami et al, 2001). در این مرحله آزمایش با توجه به محاسبه میزان کوتاه شدگی عمود بر بخش مرکزی تاقدیس رگ سفید با

شکل ۲: الف) تفسیر زمینشناسی مقطع لرزهنگاری بازتابی عمود بر بخش میانی تاقدیس رگ سفید. ب) بر گرداندن لایهها به پیش از دگرشکلی با حذف اثر گسل خوردگی و چین خوردگی (۱۶ درصد کوتاه شدگی) در تاقدیس رگ سفید.

شکل ۸: اعمال کوتاه شدگی ۱۶ درصد و تشکیل چین خوردگی وابسته به گسل در تاقدیس رگ سفید. شکستگیهای وابسته به چین خوردگی طولی با خطوط قرمز، مورب با خطوط آبی و شکستگیهای عرضی با خطوط زرد نمایش داده شده است.

تشکیل کافت به شکل کششے بودہاند، اکنون راندگیهای پی سینگی طولی را در این کمربند تشکیل میدهند. گسلهای با امتداد شمال-جنوبی که دارای روندهای شــبیه روندهای پی سنگی شمالی- جنوبی در بلوک شرقی عربی هستند، در اثر این فشارش مایل به صورت امتداد لغز راست گرد تجدید فعالیت میکنند. تجدید فعالیت گسل پی سنگی هندیجان ضمن برخاستگی در تاقدیس مدفون تنگو سبب شده است که محور تاقدیس رگ سفید به میزان ۳۰ درجه به شــکل سـاعتگرد دچار چرخش گردد. چیدمان و فواصل تختههای چوبی به گونهای است که در این مرحله از مدلسازی، پس از اعمال ۱۶ درصد کوتاه شدگی، حرکت امتداد لغز راستگرد بین تختههای چوبی به جهت شبیه سازی حرکت گسل هندیجان اعمال می گردد. به دلیل شیب ۸۰ در جه گســل هنديجان به طرف خاور، پس برخاستگی در تاقدیس تنگو (شکل ۹)، و با ادامه

در طی تکامل چین خوردگیهای کمربند زاگرس، پس از برخورد ورقه های ایران و عربی همزمان با برخا ستگی افیولیتها در اثر بسته شدن اقیانوس نئوتتیس، از ائوســن پایانی به بعد، علاوه بر چین خوردگی پیشرونده وابسته به گسلهای راندگی شمال باختری- جنوب خاوری، گسلهای شمال-جنوبی پی سینگی مثل هندیجان در خلال سنوزوئیک پایانی به و سیله ورود جبهه دگر شکلی زاگرس درون منطقه مطالعاتی تجدید فعالیت مىكنند. تجديد فعاليت اين گسلها باعث ايجاد تغییراتی در پوشـش رسـوبی مثل تجدید فعالیت چینهای شمالی جنوبی (تاقدیس تنگو) به شکل تنگ شدن و برخاستگی بیشتر و همچنین چرخش محور تاقدیسهای شمال باختری- جنوب خاوری شده است. همگرایی مورب پس از برخورد بین ایران و ورقه عربی باعث کوتاه شدگی پی سنگ زاگرس شده است به نحوی که گسلهای طولی با امتداد شمال باختری- جنوب خاوری که در زمان

fractures) با زاویه ۴۵ درجه نسبت به گسل هندیجان در راس تاقدیس تنگو توسعه پیدا میکنند (شکل ۱۰). حرکت در گســل هندیجان، بخش غربی تاقدیس رگ سـفید در جهت سـاعتگرد چرخیده میشـود (شکل ۱۰). همچنین در اثر تجدید فعالیت گ سل هندیجان، شـکسـتگیهای کشـشـی (Tensional

شکل ۹: تشکیل تاقدیس تنگو در اثر تجدید فعالیت گسل هندیجان

شکل ۱۰: در اثر تجدید فعالیت گسل هندیجان، محور تاقدیس رگ سفید به میزان ۳۰ درجه در جهت ساعتگرد می چرخد. همچنین توسعه شکستگیهای کششی با زاویه ۴۵ درجه نسبت به گسل هندیجان در راس تاقدیس تنگو قابل مشاهده است.

اطلاعات چاههای حفاری شده و تفسیر نمودارهای تصویرگر نشان می دهد که در بخش باختری تاقدیس رگ سفید (چاههای حفاری شده شماره ۳۶، ۷۴)، به علت چر خش محوری چین، شکستگیهای طولی و عرضی و هم چنین مورب با تغییر جهت مواجه شدهاند و حاکی از آن است که الگوی توزیع شکستگیها متأثر از عملکرد گسل عرضی هندیجان می باشد. گسل پی سنگی هندیجان علاوه بر تغییر در روند اثر سطح محوری تاقدیس رگ سفید به سمت شمال به میزان ۳۰

درجه، باعث تو سعه شکستگیهای طولی با روند N160 و شکستگی عرضی با روند N35 در بخش باختری تاقدیس رگ سفید شده است. همچنین عملکرد گسل هندیجان بر توسعه و تراکم شکستگیهای تاقدیس رگ سفید، باعث افزایش و توسعه دسته شکستگیهایی با امتداد N45 در ناحیه خمیش یافته (چاههای شماره ۶۷، ۷۰ و ناحیه شکستگیهای بخش باختری تاقدیس رگ سفید را نشان میدهد.

شکل ۱۱: جهتگیری شکستگیها در بخش باختری و خمش یافته تاقدیس رگ سفید تحتتاثیر تجدید فعالیت گسل پی سنگی هندیجان. اعداد شماره چاههای حفاری شده در تاقدیس تنگو هستند. (شکستگیهای طولی با کمان قرمز و شکستگیهای عرضی با کمان آبی مشخص شدهاند).

تاثیر ضخامت لایه نمکی گچساران بر الگوی چین خوردگی

در یک توالی چین خورده، نسبت ضخامت لایه کم مقاوم به ضـخامت لایه مقاوم (n=d2/d1) تاثیر زیادی بر دامنه چینهای ایجاد شده دارد. به نحوی که اگر این نسـبت به عدد یک نزدیک باشـد و ضخامت لایههای نامقاوم و مقاوم یکسان باشـد، چین خوردگی مشـابه ایجاد میشـود و باعث میشـود لایه نامقاوم در محل لولای چین افزایش

ض خامت پیدا کند. چنانچه ض خامت لایه نامقاوم کم شود و نسبت n از عدد یک کمتر شود، ضخامت منطقه لولایی کمتر می شود و چینهایی جناغی ایجاد می شوند (, Twiss and Moores (1992). در این مرحله از مدل سازی تاثیر ضخامت لایه نمکی بر الگوی چین خوردگی برر سی گردید. در این مرحله ض خامت لایه نمکی که در مرحله قبل ۳ سانتی متر بود (n=1.2)، این بار ۱/۵ سانتیمتر لحاظ گردید (n=0.75<). با کاهش

ض خامت نمک، و با کاهش پارامتر n، مش اهده می شود که چین حا صله دارای طول موج کمتر و دامنه بیشتر نسبت به حالتی ا ست که لایه نمکی ۳ سانتیمتر ضخامت داشته است (شکل ۱۲). بنابراین میتوان نتیجه گرفت که دلیل طول موج بیشتر بخش باختری تاقدیس رگ سفید به علت

ضخامت زیاد لایه نمکی سازند و همچنین مقدار بالای نسبت n است که در اثر واقع شدن بخش باختری تاقدیس رگ سفید در یک پهنه گسلی را ستگرد و چرخش ساختاری حا صل از آن، پهن شدگی و افزایش طول موج تاقدیس تسهیل شده است (شکل ۱۰ و ۱۱).

شکل ۱۲: تاثیر کاهش ضخامت نمک در مدلسازی که منجر به ایجاد تاقدیس با دامنه بیشتر و طول موج کمتر شده است.

بحث و نتايج

ابلوک ایرانی و عربی تفسیر می شود (Soleimany بلوک ایرانی و عربی تفسیر می شود (and Sàbat, 2010). حادثه دگر شکلی سنوزوئیک پایانی با کوهزایی زاگرس هم زمان است. رشته کوه زاگرس شامل چین هایی با امتداد شمال غرب – جنوب شرق و کمربند راندگی است که از کوتاه شدگی ناشی از همگرایی بین ورقه عربی و بلوک ایرانی ایجاد شده است (Agard et al, 2005). علاوه بر این، حسامی و همکاران (Agard et al, 2001). علاوه بر این، حسامی و همکاران (Hessami et al, 2001). علاوه یک تعدادی از ناپیوستگی محلی و چینههای رشدی همراه را تشریح کرد و پیشنهاد داد که چین خوردگی پیشرونده در زاگرس چین خورده ساده قبل از ائوسن پایانی شروع شده است و تا

در شمال غرب خلیج فارس دو فاز دگرشکلی وجود دارد: یک فاز قدیمی در انتهای کرتاسه پایانی (سنومانین، سنتونین، کامپانین و ماستریشتین) که قدیمی تر از برخورد بین بلوکهای عربی و ایرانی (ائوسن پایانی) است و به فرایش ورقههای راندگی اقیانوس نئوتتیس روی حاشیه غیرفعال عربی نسبت داده می شود که باعث شده است چینهای شمالی – جنوبی و شمال خاوری – باختری مثل تاقدیس تنگو ایجاد شوند. فاز جدیدتر که از لحاظ سنی جوانتر از برخورد (میوسن پایانی، پلیوسن و پلیستوسن) است و به عنوان نتیجه همگرایی بین

رگ سفید از سری گسلهای پی سنگی کششی است که در طی بازشدگی اقیانوس نئوتتیس در پرمین تریاس با امتداد شمال غرب جنوب شرق ایجاد شده است. فاز چین خوردگی تحمیلی در پیش بوم زاگرس و تاقدیس رگ سفید در پلیوسن رخ داده است. به جهت مدلسازی آزمایشگاهی تكامل تكتونيكي، با توجه به محاسبه ميزان كوتاه-شدگی عمود بر بخش مرکزی تاقدیس رگ سفید، با اعمال فشردگی به میزان ۱۶ درصد و با حرکت فکهای متحرک دستگاه برش با سرعت ثابت، وارونگی تکتونیکی و تبدیل حرکت از کشش به راندگی در گسل رگ سفید سبب میشود توالی لایهها دگرشکل شوند و چین خوردگی وابسته به گسل در تاقدیس رگ سفید تشکیل گردد. پس از زمان برخورد از ائوسن به بعد، با توجه به موازى بودن کوتاه شدگی زاگرس و امتداد گسل شمال باختری- جنوب خاوری هندیجان، این گسل به صورت امتداد لغز راستگرد تجدید فعالیت کرده است. با ورود جبهه دگرشکلی زاگرس به پیش بوم منطقه کوهزایی در پلیوسن، تجدید علاوه بر برخاستگی تاقدیس تنگو در راس گسل هندیجان، تاقدیس رگ سفید به علت حرکت امتداد لغز راستگرد در گسل هندیجان، به میزان ۳۰ درجه به صورت ساعتگرد دچار چرخش محوری شده است. همچنین نتایج ما نشان میدهد که با توجه به جهت کلی فشردگی N22E در جنوب غرب ایران و امتداد قطعه جنوبی گسل هندیجان (N20E)، چین خوردگی غیر واضح در ابعاد کوچک در تاقدیس تنگو واقع بر روی گسل هندیجان، به دلیل موازی بودن این گسل عرضی و امتداد فشردگی کلی می-باشد. ولی بر خلاف آن در تاقدیس رگ سفید که امتداد گسل اصلی تقریبا عمود بر جهت فشردگی کلی است (N110)، چین خوردگی واضح با ابعاد ساختاری بزرگ در تاقدیس رگ سفید ایجاد شده

بنا نی پژوهشهای دانش زمین

۷۱

پلیستوسن در شمال خلیج فارس ادامه داشته است. تاقدیس رگ سفید واقع در پیش گودال زاگرس با امتداد کلی شمال باختر- جنوب خاور در اثر فاز کوهزایی زاگرس در پلیوسن برافراشته شده است. پس از برخورد ورقهها از ائوسن پایانی به بعد، علاوه بر چین خوردگی بر روی گسل های شمال باختری-جنوب خاوری، گسلهای شمال- جنوبی پی سنگ در خلال سنوزوئیک پایانی به وسیله ورود جبهه دگرشکلی زاگرس درون منطقه مطالعاتی تجدید فعالیت کردهاند؛ که تجدید فعالیت این گسلها باعث ایجاد تغییراتی در پوشش رسوبی مثل تغییر رخساره و ضخامت رسوبات و همچنین بروز تغییر در امتداد محور تاقدیسهای رویی شده است. همگرایی مورب پس از برخورد بین ایران و ورقه عربی باعث کوتاه شدگی پی سنگ زاگرس شده است به نحوی که گسلهای طولی با امتداد شمال باختری- جنوب خاوری که در زمان تشکیل کافت به شکل کششی بودهاند، اکنون راندگیهای پی سنگی طولی را در این کمربند تشکیل میدهند. گسلهای با امتداد شمال- جنوبی که دارای روند-های شبیه روندهای پی سنگی شمالی- جنوبی در بلوک شرقی عربی هستند، در اثر این فشارش مایل به صورت امتداد لغز راست گرد تجدید فعالیت کر دہاند.

نتيجهگيرى

نتایج ما نشان میدهد که در فروبار دزفول جنوبی با توجه به توالی فازهای دگرشکلی زاگرس و رخداد وارونگی تکتونیکی در گسل راندگی شمال باختری-جنوب خاوری رگ سفید و همچنین تجدید فعالیت گسل پی سنگی هندیجان، بر هم کنش عمودی بین گسل ها در پیش بوم زاگرس اتفاق افتاده است؛ که این اثر متقابل تاثیراتی مهم بر الگوی ساختاری و تشکیل تاقدیسهای رگ سفید و تنگو دارد. راندگی بالای نسبت n است که در اثر واقع شدن بخش باختری تاقدیس رگ سفید در یک پهنه گسلی راستگرد و چرخش ساختاری حاصل از آن، پهن شدگی و افزایش طول موج تاقدیس تسهیل شده است. است. در این مطالعه تاثیر ضخامت لایه کم مقاوم و شکل پذیر بر الگوی چین خوردگی بررسی شد. مدل سازی ما نشان میدهد که دلیل طول موج بیشتر بخش باختری تاقدیس رگ سفید به علت ضخامت زیاد لایه نمکی سازند و همچنین مقدار

1-Fault Interaction

-Abdollahi Fard, I., Braathen, A., Mokhtari, M. and Alavi, S.A., 2006. Interaction of the Zagros Fold thrust belt and the Arabian type, deep-seated folds in the Abadan Plain and the Dezful Embayment, SW Iran: Petroleum Geoscience, v. 12, p. 347-362.

-Agard, P., Omrani, J., Jolivet, L. and Mouthereau, F., 2005. Convergence history across Zagros (Iran): Constraints from collisional an earlier deformation: International Journal of Earth Science, v. 94, p. 401-419.

-Audet, P. and Burgmann, R., 2011. Dominant role of tectonic inheritance in supercontinent cycles: Natral Geoscience, v. 4, p. 184-187.

-Butler, R.W.H., Tavarnelli, E. and Grasso, M., 2006. Structural inheritance in mountain belts: an Alpine-Apennine perspective: Journal of Structural Geology, v. 28, p. 1893-1908.

-Burberry, C.M., 2015a. The effect of basement fault reactivation on the Triassic-Recent geology of Kurdistan, N Iraq: Journal of Petroleum Geology, v. 38 (1), p. 37-58.

-Del Ventisette, C., Montanari, D., Sani, F. and Bonini, M., 2006. Basin inversion and fault reactivation in laboratory experiments: Journal of Structural Geology, v. 28, p. 2067-2083.

-Dubois, A., Odonne, F., Massonnat, G., Lebourg, T. and Fabre, R., 2002.

يانوشت

منابع Analogue modelling of fault reactivation: tectonic inversion and oblique remobilization of grabens: J. Struct. Geol, v. 24, p. 1741-1752.

-Eisenstadt, G. and Withjack, M.O., 1995. Estimating inversion: results from clay models. In: Buchanan, J.G. and Buchanan, P.G. (Eds.), Basin Inversion, 88: Geological Society of London Special Publication, p. 119-136.

-Hessami, K., Koyi, K.A. and Talbot, C.J., 2001. The significance of strike-slip fauting in the basement of the Zagros fold and thrust belt: journal of petroleum geology, v. 24, p. 5-28.

-Huerta, A.D. and Harry, D.L., 2012. Wilson cycles, tectonic inheritance, and rifting of the North American Gulf of Mexico continental margin: Geosphere, v. 8, p. 374-385.

-Jolley, S.J., Fisher, Q.J. and Ainsworth, R.B., 2010. Reservoir compartmentalization: an introduction. In: Jolley, S.J., Fisher, Q.J., Ainsworth, R.B., Vrolijk, P.J. and Delisle, S.(Eds.): Geological Society of London, v. 347, p. 1-8.

-Kattenhorn, S.A., Aydin, A. and Pollard, D.D., 2000. Joints at high angles to normal fault strike: an explanation using 3-D numerical models of faultperturbed stress fields: Journal of Structural Geology, v. 22, p. 1-23.

-Koop, W. and Stoneley, R., 1982. Subsidence history of the Middle East Zagros basin, Permian to Recent: Philosophical Transactions of the Royal Society of London, v. 305, p. 149-168.

-Macedo, J. and Marshak, S., 1999. Controls on the geometry of fold-thrust belt salient: Geological Society of American Bulletin, v. 111(12), p. 1808-1822.

-Maerten, L., Gillespie, P. and Pollard, D.D., 2002. Effects of local stress perturbation secondary on fault development: Journal of Structural Geology, v. 24, p. 145-153.

-McMechan, M.E., 2012. Deep transverse basement structural control of mineral systems in the southeastern Canadian Cordillera. Canadian Journal of Earth Science, v. 49 (5), p. 693-708.

-Molliex, S., Bellier, O., Terrier, M.,

Lamarche, J., Martelet, G. and Espurta, N., 2010. Tectonic and sedimentary

inheritance on the structural framework of Provence (SE France): importance of the Salon-Cavaillon fault:

Tectonophysics, v. 501, p. 1-16.

-Panien, M., Schreurs, G. and Pfiffner, A., 2005. Sandbox experiments on basin inversion: testing the influence of basin orientation and basin fill: Journal of Structural Geology, v. 27, p. 433-445.

D.C.P., -Peacock. Nixon. C.W.. Rotevatn, A., Sanderson, D.J. and Zuluaga, L.F., 2017- Interacting faults: Journal of Structural Geology, v. 97, p. 1-22.

-Sepehr, M. and Cosgrove, J.W., 2004. Structural framework of the Zagros foldthrust belt, Iran: Marine and Petroleum Geology, v. 21, p. 829-843.

-Sherkati, S., Letouzey, J. and Frizon de Lamotte, D., 2006. The Central Zagros fold-thrust belt (Iran): New insights from seismic data, field observation and sandbox modeling: Tectonics, v. 25, p. 1-27.

-Soleimany, B. and Sàbat, F., 2010. Style and age of deformation in the Northwest Persian Gulf: Petroleum Geosciences, v. 15, p. 1-10. DOI: 10.1144/1354-079309-837.

-Twiss, R.J. and Moores, E.M., 1992. Structural Geology: W.H. Freedman & Company, New York, 532 p.

-Verges, J., Goodarzi, M.G.H., Emami, H., Karpuz, R., Efstathiou, J. and Gillespie, P., 2011. Multiple detachment folding in Pusht-e Kuh arc, Zagros: role of mechanical stratigraphy. In Thrust Fault Related Folding: American Association of Petroleum Geologists Memoir, v. 94, p. 1-26.

-Willingshofer, E., Sokoutis, D. and Burg, J.P., 2005. Lithospheric-scale analogue modelling of collision zones with a pre-existing weak zone. In: Gapais, D., Brun, J.P., Cobbold, P.R. (Eds.), Deformation Mechanisms, Rheology and Tectonics: from Minerals to the Lithosphere: Geological Society of London, Special Publication, v. 243, p. 277-294.